

# ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.02.2019 г.

## *Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите*

[Списание „Икономист“](#)

### **✓ У нас няма надеждна статистика колко са свободните работни позиции**

*Това води до известен хаос от какво точно има потребност*

Има ли нужда пазарът на труда от икономисти и администратори, или няма? На този въпрос отговорът е объркващ. От една страна има, а от друга няма. Според представители на работодателски организации пазарът е пренаселен с икономисти, които не работят по специалността си, а МОН редуцира приема в тези специалности с 13%. Според Националния план за заетостта за 2019 г. обаче, който е приет от Министерския съвет и е правен на база на анкети с бизнеса, най-търсените специалисти тази година ще са както инженерите, така и икономистите и завършилите администрация и управление. "На пазара на труда има хаос, защото няма надеждни данни колко са свободните работни места, и съответно няма как да се правят надеждни планове за обучение в средните и висшите училища", коментира пред "Икономист" Ваня Григорова от КТ "Подкрепа". И цитира данните на Агенцията по заетостта, според които свободните работни места в страната са 10 000, при 214 000 регистрирани безработни.

10-те хиляди свободни места са нищо спрямо 150-те хиляди, от които бизнесът има спешна нужда, каквито са сметките на шефа на АИКБ Васил Велев. Дали обаче имат наистина нужда от толкова работници, няма кой да каже. Работодателите обаче не са длъжни да обявяват всичките си свободни работни позиции в Агенцията по заетостта и предпочитат да набират кадри чрез сайтове за работа, като пускат една обява в няколко търсачки. Няма институция, която да обработва информацията от тези сайтове, за да има обобщена картина колко всъщност са свободните работни позиции, казва Атанаска Тодорова от КНСБ. Агенцията по заетостта прави два пъти в годината анкети сред работодателите, за да си допълни картината. „Но и тези анкети не са 100% представителни. В Пловдив например има 30 000 фирми, като само 500 от тях са отговорили на въпросите на агенцията“, подчертава Ваня Григорова. От социалното министерство признаха пред „Икономист“, че няма механизъм, по който да задължат работодателите да дават информация за свободните работни места, и че това би могло да се въведе единствено като добра практика. Самите работодатели обаче смятат, че даването на информация на държавата за всяко свободно работно място ще представлява допълнителна административна тежест. От социалното министерство заявиха пред „Икономист“, че Агенцията по заетостта е в процес на разработване на електронна трудова борса. Чрез нея работодатели, които не са клиенти на бюрата по труда, също ще могат да заявяват работни места и да търсят необходимия им персонал. „Смятаме, че така ще се разшири съществено информацията ни за търсената работна сила“, коментираха от социалното министерство.

*Какво ще се търси на пазара*

По данни от Агенцията по заетостта от проведеното проучване на потребностите от работна сила най-търсени през настоящата и следващата година ще са специалистите с висше образование в следните професионални направления: икономика, администрация и управление, машинно инженерство, електротехника, електроника и автоматика и туризъм. "Липсата на специалисти в бизнеса означава, че тези сектори не се развиват", коментира нуждата от инженерни кадри пред "Икономист" Ивелин Желязков от АИКБ. Подобни заявки от страна на бизнеса за икономисти и бизнес администратори обаче са в противоречие с твърденията, че има нужда от редуциране на приема във вузовете по специалностите икономика, администрация и управление, както и туризъм.

Сред специалистите със средно образование най-търсени ще бъдат професиите машинен оператор, продавач-консултант, сервитьор-барман, строител, шивач - оператор в производството на облекло, електротехник, заварчик, камериер, икономист, оперативен счетоводител, машинен техник, строител-монтажник и машинен монтьор. От КНСБ заявиха, че има разговори с бизнеса и разбиране от тяхна страна да обвържат обучението на ученици по дадена специалност с договори за работа във фирма, които им гарантират заплащане, при което те да останат в страната. Според синдикатите при професионалното образование трябва да се взема предвид в какви райони с какъв бизнес и нужда от кадри се разкриват тези паралелки, за да може да се осигури работа на завършващите.

По данни на бизнеса нарастване на заетостта в България до 2020 г. ще се наблюдава в секторите „Научни и технически дейности“, „Административни и спомагателни дейности“, „Електроенергия“, „Строителство“, „Обслужващи дейности“, „Здравеопазване и социални дейности“, „Хотелиерство и ресторантьорство“, „Информационни и комуникационни технологии“ (ИКТ).

Намаление на заетостта пък се очаква предимно в секторите "Транспорт и складиране", „Доставка на вода, канализация, управление на отпадъци“, „Производство“, "Селско и горско стопанство, риболов", „Публична администрация, отбрана“, "Образование". Сред тях най-голямо намаление на заетостта ще има при квалифицираните работници в селското, горското

и рибното стопанство – с -10,7%, ръководителите – с -7,9%, и квалифицираните работници и сродни на тях занаятчии – с -7,1%.

Професиите, при които има недостиг, ще са тези с ограничено предлагане на работна сила – учители, здравни работници (медицински сестри, акушерки, лекари), инженери, технически специалисти (стругари, техници), специалисти по ИКТ, финансови специалисти, агенти продажби, търговски агенти и брокери, административни специалисти и специалисти по бизнес услуги и др.

#### *Програмни пари*

В Националния план за действие по заетостта през 2019 г. правителството си поставя като основна цел активиране и квалифициране на трайно безработните. „През 2019 г. пазарът на труда ще се характеризира с намаляващото население в трудоспособна възраст, недостиг на умения и несъответствие между търсените и предлаганите умения, което се проявява чрез необезпечено търсене на квалифицирани кадри по професии и браншове с потенциал за развитие и ключово значение за икономиката”, се казва в документа. По данни на социалното министерство безработните са половин милион, като само 214 000 от тях са регистрирани в Бюрата по труда. „Вече 10 години Европейската комисия наблюдава и изследва един феномен, наречен „нито учеши, нито работещи”. Тези хора вероятно живеят от издръжка на близките си. Различните изследвания дават различни данни за бройката им. В тази група обаче влизат и хората, които имат увреждания и нямат възможност да работят”, обясни каква е тази група социалният експерт и бивш социален министър Иван Нейков. Той допълни, че работодателите търсят млади хора, но с голям опит, а това се оказва трудна задача. По думите му българите, които работят в чужбина, са най-големият инвеститор в България.

За да активират тези хора, правителството предвижда да поеме част от разходите за персонал на фирмите, особено за малките и средните предприятия, като така ще се създадат работни места. Подкрепа ще се оказва и за инвестиции в райони с висока безработица. През 2019 г. се предвижда да бъдат одобрени 22 проекта по Закона за насърчаване на инвестициите с обща стойност 738.24 млн. лв., като ефектът от тях е разкриване на 1631 нови работни места.

Създаването на работни места е и в основата на Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., с която се подпомагат 1600 проекта, които да доведат в края на периода до създаването на 4300 нови работни места.

По Програмата за морско дело и рибарство са предвидени 10 млн. лв. за създаване на нови и запазването на съществуващи работни места, както и подобряване безопасността и условията на труд в сектора.

За 2019 г. са предвидени 670 млн. лв. по Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“, които са за поддръжка и развитие на републиканската пътна инфраструктура. С тези проекти ще се осигурява и заетост, вкл. на лица със специфични умения и професионална квалификация.

#### [Politikata.net](http://Politikata.net)

#### **✓ Експерт обясни какво представляват нулевите трудови договори**

Нулевите договори ще осигурят гъвкави форми на заетост. Това коментира изпълнителният директор на Асоциацията на индустриалния капитал Добрин Иванов.

Ето какво каза още той в интервю пред в. Монитор:

– Г-н Иванов, необходими ли са наистина по-гъвкави форми на заетост и нулеви договори, както призоваха колегите ви?

– Въвеждането на гъвкави форми на заетост ще бъде от полза не само за бизнеса, но и за служителите. В 21-ви век имаме нови форми на заетост и би трябвало да се въведат в законодателството така, че да отговарят на реалното търсене и предлагане на пазара на труда. Заради това колкото повече възможности определя законодателството за гъвкави форми на заетост, толкова по-добре. Това са тенденциите в западните страни. В тази посока са и предложенията на работодателите. От друга страна, въвеждането на нулеви договори за трудова заетост е в същата посока – осигуряване на гъвкави форми на заетост. Всъщност това не сме го измислили ние. Тази форма на заетост се обсъжда на европейско ниво – заложен е и в дискутирания по време на българското председателство европейски стълб за социални права. Представлява договор за разполагаемост, инспектират се постоянни часове заетост, както е в настоящия момент. Сега Кодексът на труда определя само трудов договор, който може да бъде сключен за определени часове. Може да е за 8 часа, за 6 часа, за 4 часа и т.н. Има възможност да се въведе сумирано изчисление на работното време и когато служителят няма работа, да има право да не се труди, а когато има повече работа – да полага повече часове от законно установеното работно време. Такъв вид договор обаче също има известни ограничения. Заради това, за да се въведе по-голяма свобода на работника и работодателя, ние предлагаме да се въведе този трудов договор. Така при сключването му да не се фиксират точен брой часове, а те ще бъдат изработвани и договаряни в процеса на работа. Това е нещо като рамков договор между двете страни. В хода на работата се определя колко труд е положил служителят и съответно какво трябва да е възнаграждението му.

– Не крие ли това рискове да се уволняват по-лесно служителите?

– Не, напротив. Мярката е във връзка със съвременните форми на заетост – дистанционна, надомна работа. Свързано е с професии като програмистите, чиято дейност не е свързана толкова с работно място и време. Този договор ще даде по-голяма гъвкавост и на служителите, и на бизнеса.

– Отдавна повдигате въпроса и за отпадането на клас прослужено време. Защо, толкова ли ви натовава това финансово?

– Категорично трябва да отпадне клас прослужено време. Тезата на синдикатите, че това увеличава ежегодно работните заплати, е несъстоятелна. Този клас повишава работната заплата с 0,6-3% на година, а възнагражденията растат с по 10% всяка година. Така че те така или иначе се увеличават. Според нас обаче клас прослужено време създава дискриминация

между млади и по-възрастни служители. Когато на едно работно място постъпи млад служител с по-висока компетенция, той получава по-ниско възнаграждение по Кодекса на труда от по-възрастния.

– Тоест, искате младите служители да не са ощетявани, така ли?

– Точно така. Те са дискриминирани. Ощетени са и заетите в частния сектор спрямо тези в държавния. Причината е, че в администрацията клас прослужено време няма. Там още през 2011 година доплащанията за прослужено време бяха премахнати. Така че имаме дискриминация в две посоки. Не на последно място ние не искаме да отпадне този клас, като се намалят възнагражденията, а стойността на допълнителното възнаграждение, натрупано до момента, да бъде добавено към основното. Така служителите няма да бъдат ощетени. В този си вид класът за прослужено време съществува само у нас, в две азиатски и няколко южноамерикански страни. Единствената европейска страна с тази марка е България. Затова искаме да бъде премахнато това доплащане.

## *Важни обществено-икономически и политически теми*

### БНТ

#### **✓ Премиерът разпореди проверка за субсидиите за нерентабилните автобусни линии**

Премиерът Бойко Борисов разпореди проверка във връзка с отпускането на субсидии за превоз на пътници по нерентабилни автобусни линии в слабо населени планински и гранични райони в страната. Това стана ясно след среща на премиера с представители на бранша.

4 млн. лева повече са отпуснати тази година за малките общински линии. Въпреки това автобусните превозвачи не са доволни.

*Магдалена Милтенова - Конфедерация на автобусните превозвачи:* Ние всяка година генерираме все повече загуба. Тези 4 милиона, които са дадени в повече не могат да покрият загубите, които претърпяваме ежегодно.

Затова премиерът поиска конкретни мерки срещу нерегламентирания сив сектор в транспорта. Според него трябва да се мисли за промяна на модела, така че и общините да се включат в компенсирането на обществените автобусни превози. В късния следобед министрите на транспорта и финансите се срещнаха с представителите на бранша, за да обсъдят конкретни мерки за проблемите, натрупвани с години. Предупредиха, че това е едва първата среща и предстоят още обсъждания.

*Владимир Горанов - министър на финансите:* Със сигурност ще се наложи промяна в законодателството, аз съм съгласен като министър за мярката за задължителна регистрация по ДДС.

"Изсветляване" на бранша, адаптиране на нормативната уредба, подобряване на разписанията по републиканската транспортна схема, повишение на събираемостта на публичните задължения бяха сред обсъдените теми.

*Росен Желязков - министър на транспорта:* Конкретните стъпки, конкретните прагматични решения, това е което браншът иска, за да е сигурен, че процесът е необратим.

Превозвачите заявиха, че остават в стачна готовност, но засега са доволни от формата на диалог.

#### **✓ Представят новата система за видеонаблюдение срещу контрабандата на горива**

Целият процес от пристигането на горивото до продажбата му в бензиностанциите ще бъде следен онлайн от специален център. В него работят служители на ГДБОП, ДАНС, полицията, данъчните и митническите служби.

Гражданите също ще могат да подават сигнали. В центъра ще се осъществява непрекъснато 24-часово видеонаблюдение, което ще дава възможност всеки сигнал за нередност да бъде проверяван.

#### **✓ МЗ трябва да представи анализ за състоянието на общинските болници**

Изтича срокът, който министър-председателят Бойко Борисов даде на здравното министерство за анализ на състоянието на общинските лечебни заведения. Ресорният министър Кирил Ананиев трябва да представи конкретни мерки за решаване на проблемите в тях.

Вчера премиерът се запозна с финансовия недостиг в общинските болници и с недостатъчните възнаграждения на медицинските им специалисти. Той обясни, че правителството ще търси възможност за дотация на лечебните заведения със финансови проблеми и обеща, че в неговия мандат няма да се закриват болници. До обед предстои нова среща между премиера, министъра на здравеопазването и Сдружението на общинските болници у нас.

#### **✓ „Алфа рисърч“: 33% от българите не биха подали сигнал за корупция**

Проучване на „Алфа рисърч“ показва, че близо 70% от българите настояват антикорупционната комисия да разследва висшите етажи на властта. На този фон неправителствени организации предлагат законодателни промени, гарантиращи по-голяма защита на гражданите, които подават сигнали. Данните от изследването на обществените нагласи за противодействие на корупцията бяха обсъдени на кръгла маса, организирана от асоциация „Прозрачност без граници“.

Проучването посочва три ключови проблема - политическата корупция, злоупотребата с обществени средства и корупцията в съдебната система. Близо 60% от анкетираните определят като най-голям проблема с политическите и

роднинските назначения в администрацията, както и търговията с влияние в министерства и агенции. Остри са и критиките към злоупотребите с публични средства в местната власт и незаконното финансиране на партии и политически кампании. *Антоний Гълъбов, политолог:* Корупцията е процес, който се развива в различни фази. Това е процес, който се развива в мрежа.

Освен разследвания по високите етажи на властта, анкетираните настояват и за проверки в местната власт и сред служителите в централната администрация. Близко 33% обаче не биха подали сигнал. Мнозинството от хората са склонни да съдействат на разследващите, само ако е гарантирана безпристрастност, личните им данни са защитени и няма неблагоприятни последици за тях.

За това според експерти антикорупционното законодателство трябва да се подобри.

*Калин Славов, изпълнителен директор на Асоциация „Прозрачност без граници“:* Много често лицата, които подават такива сигнали са обект на систематично и целенасочено преследване, ако са част от професионална общност се оказват отхвърлени от нея.

От антикорупционната комисия отчетоха, че след създаването ѝ сигналите са многократно повече. През 2018 г. са постъпили над 700, повечето от граждани. Очертаха отново като основен приоритет въвеждането на антикорупционното обучение на всички нива в образователната система.

*Трифон Трифонов, директор на дирекция „Превенция на корупцията“ КПКОНПИ:* Свидетели сме на една атмосфера на търпимост към корупцията. Проблемът е сериозен и вероятно се корени в ценностната ни система, във възпитанието и образованието.

През изминалата година влезлите в сила решения на комисията са 27, а отнетото имущество в полза на държавата е за малко над 12 млн. лева.

#### ✓ **Красимир Вълчев: Изпитите след 10-ти клас ще проверяват знанията на учениците**

Гимназиалното образование е разделено на два етапа, което дава възможност за хоризонтала проводимост, както и учениците да кандидатстват в друго училище. Целта е да се мерят резултатите и придобитата функционална грамотност на края на 10-ти клас, което съвпада със задължителното образование - това каза министърът на образованието Красимир Вълчев в студиото на "Още от деня".

По повод гласувания закон за нов зрелостен изпит за всички десетокласници, министър Вълчев каза, че той е гласуван от през 2015 година.

*Красимир Вълчев, министър на образованието и науката:* "Зрелостният изпит ще е разделен на 2 факултативни изпита за дигитална компетентност и езици. Дори ученикът да не се яви, той ще продължи своето образование."

Според него, зрелостният изпит е необходим и за оценка и анализ на всичко изучено от учебния материал.

Вълчев сподели, че министерството работи по 2 проекта, свързани с интегрирането на децата от ромски произход в училищата чрез Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж". Министърът обясни, че е се отнасят до училищата и детските градини и включват допълнителни часове по български език. Присъствието е задължително и обвързани със спиране на семейни помощи и писане на отсъствия в училище.

*Красимир Вълчев, министър на образованието и науката:* "Важно е да провеждаме политика за десегрегация. Ние не можем да намалим броя на десегрегирани училища, но може да направим така те да не се увеличават."

Според него, в ромските общности има процес на модернизация и подобряване на условията.

За висшето образование, Вълчев коментира, че през последните години се е повишил приема в професионално направление "Медицина". За него остава притеснителен недостигът на инженери. "Важни са нагласите на кандидат-студентите, затова още от прогимназиален етап трябва да се изучава засилено математика и природни науки", заяви министърът.

#### ✓ **Русе и Гюргево се обръщат към зелената енергия**

Регионът на Русе и Гюргево се готвят да станат лидери в потреблението на зелена енергия до 2027 г. Двата съседни града проучват възможностите да се използват възобновяемите източници и в рамките на няколко години институции и домакинства да преминат на екологично потребление.

Екип от експерти от Русенския университет е изследвал в продължение на 4 месеца потенциала на областите Русе и Гюргево от неоползотворени енергийни източници. Става въпрос за слънчева енергия, от разграждането на биомаса, вятърна, водна и от термални източници.

*Станислав Стоянов, консултант:* В битовите отпадъци в област Русе имаме 80 хиляди мегават часа потенциал, а в окръг Гюргево -112 хиляди мегават часа потенциал.

Експертите са оценили кои възобновяеми енергийни източници, които се намират в изобилие в трансграничния регион, са най-достъпни.

*Доц. Ивайло Стоянов, анализатор:* Най-подходящо за трансграничния регион това е използването на слънчевата енергетика и потенциалът от биомаса. Теоретичният потенциал от използването на слънцето в двата града е 500 мегават пика и това е само за слънчеви фотоволтаични централи. Основно могат да се използват покривите на общински и частни имоти, а не да се заемат полезни площи.

Според експертите, за да се реализират повече проекти, трябва да се промени нагласата на бизнеса, гражданите и администрацията.

#### **✓ Меркел: Може да се намери решение за Брекзит в рамките на сегашното споразумение**

Може да се намери решение за Брекзит и в рамките на това споразумение, без то да бъде предоговаряно, каза германският канцлер Ангела Меркел. Тя беше в Братислава и участва в работен обяд, заедно с премиерите на страните от Вишеградската група.

Изборите за Европарламент, развитието на еврозоната и единния европейски пазар на стоки и услуги бяха сред темите, които обсъдиха в Братислава лидерите на Полша, Унгария, Чехия и Словакия, заедно с германския канцлер. По горещата тема на деня Ангела Меркел каза, че Брюксел прави всичко по силите си, за да има организиран Брекзит.

Но Евросъюзът трябва да запази цял вътрешния си пазар и да защити своята членка Република Ирландия.

На фона на съпротивата срещу проекта "Северен поток 2", Меркел увери, Германия няма да бъде зависима от руския газ, ако постигне диверсификация. Канцлерът добави, че е важно Украйна да остане транзитна страна на газ за Европа.

Словашкият премиер Петер Пелегрини обяви проект за подпомагане на северноафриканските страни и по-специално Мароко, по който ще работят петте държави. Той е насочен към външните причини за миграцията.

[News.bg](http://News.bg)

#### **✓ Ф-16 гарантира суверенитета на България, заявил Цветанов пред Помпео**

Председателят на парламентарната група на ГЕРБ Цветан Цветанов обсъди преговорите за закупуване на американски изстребители Ф-16 с държавния секретар на САЩ Майк Помпео, съобщават от пресцентъра на партията.

Двамата разговаряха в рамките на Националната молитвена закуска във Вашингтон.

Цветанов информира Помпео за политическото решение на българския парламент, с което дава мандат на правителството на България да стартира преговорните процедури със САЩ за закупуване на изстребители Ф-16.

При постигане на съответните договорености в средата на годината може да се очаква финализиране на процедурата и ратификация от Народното събрание на България, подчерта Цветанов.

По време на разговора българската страна изрази задоволство от факта, че с евентуалното бъдещо придобиване на Ф-16 се гарантира суверенитетът на България, както и се постига пълна оперативна съвместимост със съседните държави, съюзници в НАТО.

Двете страни също са съгласни, че друг много важен регионален елемент е европейската и трансатлантическата перспектива пред страните от региона.

След българското европредседателство, което постави европейската перспектива на страните от Западните Балкани сред основните приоритети на ЕС, днес тези процеси за повечето от държавите са необратими, каза още Цветанов. Като особено позитивен пример Цветанов посочи Македония, която след подписването на Споразумението за приятелство и добросъседство с България подписа подобно споразумение и с Гърция и днес членството на Македония в НАТО изглежда все по-близо.

Държавният секретар на САЩ Майк Помпео изрази подкрепа за демократичните процеси в региона, като предаде поздрав на българския министър-председател Бойко Борисов.

Българското правителство е достоен съюзник на САЩ в региона, подчерта Помпео.

През януари депутатите гласуваха мандат на правителството да започне преговори със САЩ за закупуване на нови самолети F-16 блок 70 за Военновъздушните сили. Решението бе подкрепено от ГЕРБ, ДПС, ВМРО.

#### **✓ „Безпрецедентно“ напрежение между Франция и Италия, Париж изтегли посланика**

Министерството на външните работи на Франция съобщи, че е извикало посланика си Кристиан Маса в Рим за консултации след серията "провокации" на лидерите на италианското популистко правителство, съобщава АФП.

"От няколко месеца Франция е обект на многократни обвинения, безпочвени атаки и груби изказвания", се казва в съобщението на ведомството. Министерството допълва, че отзоваването на посланика в Италия е заради "безпрецедентните вербални атаки" за първи път от края на Втората световна война.

По-рано тази седмица вицепремиерът на Италия и лидер на Движение "Пет звезди" Луиджи ди Майо се срещна с един от лидерите на "жълтите жилетки" Кристоф Шалансон край Париж.

Париж призова Италия да не се поддава на "провокации".

Френското външно ведомство отбелязва, че коментарите на Ди Майо след срещата с протестиращите се разглеждат като "намеса" във вътрешните работи на Франция.

Разногласията са едно нещо, но манипулирането на отношенията за електорални цели е съвсем друго, подчерта ведомството.

"Всички тези действия създават сериозна ситуация, която повдига въпроси относно намеренията на италианското правителство към Франция", се пояснява още в съобщението на министерството.

По-рано тази година Ди Майо и вътрешният министър на Италия Матео Салвини изразиха подкрепата си за "жълтите жилетки".

Маса е посланик на Франция в Рим от септември 2017 г.

Отношенията между Франция и Италия се обтегнаха от юни 2018 г., когато италианското популистко правителство пое управлението. Двете държави имат сериозни разногласия за имиграцията и френската роля във военната интервенция в Либия през 2011 г.

#### ✓ **Началникът на отбраната отчете 2018 г. като успешна**

"Подготовката на българската армия и структури на пряко подчинение на министъра на отбраната през 2018 г. се проведе в съответствие с поставените цели и стратегическите документи в областта на отбраната". Това докладва началникът на отбраната ген. Андрей Боцев пред държавния глава и върховен главнокомандващ въоръжените сили Румен Радев, министъра на отбраната Красимир Каракачанов и висшия офицерски състав в рамките на годишната конференция на началника на отбраната, предаде кореспондентът на Actualno.com.

Ген. Боцев представи анализ на подготовката, войсковия ред и дисциплината в Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната през учебната 2018 година. "Поддържането на необходимото ниво на готовност за изпълнение на мисии на въоръжените сили в тясна координация с държавите членки на НАТО и ЕС изискваше търсене на качествени ефективни подходи за поддържане и развитие на отбранителните способности в контекста на новите предизвикателства", изтъкна той. Независимо от трудностите, основните планирани мероприятия през годината са изпълнени, отчете той и определи годината като успешна.

По думите му очакванията са след представянето в рамките на форума на обективната картина за състоянието на подготовката и дисциплината на армията да бъдат определени основните направления за работа, свързани с наличните ресурси за 2019 година.

#### [БТВ](#)

#### ✓ **На изборите през май няма да има електронно гласуване**

*Все още не е ясно дали ще има и машинно гласуване*

На изборите през май 2019 г. няма да има електронно гласуване, защото е променен срокът за въвеждане на електронната идентификация. Това каза говорителят на Централната избирателна комисия Камелия Нейкова, предаде „Фокус“.

„Електронно гласуване има как да има, но то трябва да бъде синхронизирано със сроковете за електронна идентификация. Защото такива са изискванията на Изборния кодекс в частта за електронно гласуване – всеки един избирател, който желае да гласува електронно, трябва първо да направи успешна електронна идентификация, а такава към момента нямаме“, допълни Нейкова.

От ЦИК уточниха, че има изискване срокът за системата за електронно гласуване да бъде синхронизиран с този на националната схема за електронна идентификация, а той променен от законодателя.

Нейкова обясни, че и машинното гласуване зависи от текстовете, които ще бъдат приети между първо и второ четене на промените в Изборния кодекс от Народното събрание. „Там е предвидено машините за гласуване да бъдат доставени или изработени от „Информационни системи“. Дали това ще стане факт и ние не знаем към този момент. Но ЦИК трябва да има готовност с техническото задание независимо какъв ще бъде финалният текст“, заяви още тя.

#### [В. Земя](#)

#### ✓ **Няма да има обезщетения за вреди при отменени административни актове**

Без разискване депутатите отхвърлиха на първо четене предложените от БСП промени в Закона за отговорността на държавата и общините. Левицата предлагаше да се разшири обхватът на отговорността, която носят държавата и общините за вреди, причинени от действието на отменени или обявени за нищожни подзаконов нормативни актове, информира БНР. Промяната е необходима, за да се преодолее последици от тълкувателно решение от 2016 г. на ВАС, според което вредите, причинени на граждани или на юридически лица при или по повод изпълнението на подзаконов нормативен акт в периода, преди той да бъде обявен за нищожен или незаконосъобразен, не подлежат на обезщетение. Социалистът Крум Зарков обясни, че при вреди от незаконен акт, който е още в действие, няма да има обезщетение. Това не само противоречи на духа на самия Закон за отговорност на държавата, но и на член 7 от Конституцията, според който всеки гражданин, претърпял такива вреди, трябва да бъде обезщетен, то противоречи и до голяма степен на здравия разум, коментира депутатът. Втората група предложения бяха свързани с даване на гаранции за вътрешноправна защита при причиняване на вреди заради нарушения на Конвенцията по правата на човека. Според левицата така ще се намалят разходите на лицата, търсещи обезщетения и ще се намали броя на жалбите срещу България в Европейския съд по правата на човека, а оттам и на осъдителните присъди. Депутатите приеха, на първо четене, Законопроект за защита на търговската тайна, внесен от правителството. В мотивите на вносителя е посочено, че сега в нашето законодателство търговската тайна не се счита за интелектуална собственост и не е защитена като такава и няма правила за обезщетения при нарушения. С въвеждането им се дава гаранция за конкурентоспособност на българския бизнес, а правната закрила на търговската тайна се привежда в съответствие с европейското законодателство. От БСП обявиха, че ще се въздържи от подкрепа заради непрецизната дефиниция за търговска тайна, която според тях би довела до противоречива съдебна практика.

#### ✓ **Британското правителство е обсъждало отлагането на Брекзита за 24 май**

Британското правителство тайно е обсъждало планове за отлагане на Брекзита с осем седмици от 29 март за 24 май, пише в „Телеграф“, цитиран от Ройтерс. Министрите се надяват ЕС да се съгласи на тази отсрочка, ако споразумението на премиера Тереза Мей с ЕС бъде прието в парламента, за да има достатъчно време за приемане на нужните нормативни актове за излизането от съюза.

Мей беше в Брюксел, за да поиска от лидерите на ЕС да приемат законово обвързващи поправки в „предпазния механизъм“ за ирландската граница или да бъдат изправени пред възможността за хаотичен Брекзит без споразумение.

Лондон и Брюксел спорят дали постигнатото през ноември споразумение за Брекзита, което бе отхвърлено в този му вид от британските депутати, може да бъде предоговорено, което поражда възможността за отлагане на Брекзита, споразумение в последния момент или напускане без споразумение. Тереза Мей във вторник заяви, че "нуждата от промени в предпазния механизъм за границата между Република Ирландия и Северна Ирландия е ключовият въпрос" в споразумението за Брекзит с ЕС. В реч в Белфаст, столицата на британската провинция на о. Ирландия, тя призна, че има "реални основания за безпокойството", което предоговарянето на предпазния механизъм може да породи у местните жители.

## [Списание „Икономист“](#)

### **✓ Най-сетне тръгват европари за дигитално земеделие и в България**

*Максималните разходи по проект ще са 450 000 евро*

След 10 години очакване иновациите в българското земеделие ще се субсидират с европари. Схемата „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ ще бъде отворена първа през 2019 г. Това обеща Милен Кръстев, държавен експерт в Дирекция „Развитие на селските райони“ в аграрното министерство. Новината дойде по време на Седмата национална среща на земеделските производители, на която списание "Икономист" е медиен партньор. Общо през 2019 г. ще бъдат отворени 9 схеми по Програмата за развитие на селските райони.

Мярка 16.1 „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ е първата, по която ще бъде отворен прием през 2019 г. Процедурата ще бъде насочена към ускоряване на процеса на внедряване на информация чрез подпомагане на оперативни групи. Индикативният бюджет за тази процедура е 20 милиона евро.

Допустимите дейности са свързани с дейността на оперативната група, например оперативни разходи и преки разходи за изпълнение на проекта, които се делят на инвестиционни и неинвестиционни. Интензитетът на помощта е 100% за текущите разходи за сътрудничество и за преките неинвестиционни разходи, като и до 60% за инвестиционни разходи, включени и обосновани в проектните предложения.

Максималният размер на разходите за един проект възлиза на левовата равностойност на 450 хиляди евро.

В периода май-юни предстои да стартира прием на проектни предложения по подмярка 1.1 „Професионално обучение и придобиване на умения“, насочена към осигуряване на възможност за подпомагане за организиране на курсове и обучения за земеделски стопани, както и на семинари в областта на селското и горското стопанство. Кандидати по съответната процедура са организации, провеждащи курсове и обучения, висши училища професионални гимназии, центрове за професионално обучение, както и научни институти или опитни станции.

Индикативният бюджет за съответната процедура е в размера на 8 милиона евро. Помощта се предоставя под формата на стандартни разходи и обхваща 100% от размера на допустимите разходи.

През 2019 година ще стартира и подмярка 4.3 „Инвестиции в селскостопанска инфраструктура“ – така дългоочакваната мярка, насочена към възстановяване на поливната инфраструктура извън земеделските стопанства в страната. Предвиденият бюджет за съответната процедура, която е планирана за май-юни-юли, възлиза на 50 милиона евро, като това е остатъчният бюджет по подмярката.

Текстът на мярката е предмет на пето изменение на Програмата за развитие на селските райони, посочи Милен Кръстев и допълни, че в момента управляващият орган е в контакт с Европейската комисия, за да се уточнят параметри по текстовете на мярката. „След като имаме вече яснота какъв ще бъде дизайнът на мярката, предстои да разработим насоки за кандидатстване, които да публикуваме за обществено обсъждане, за да влезем в дискусия със заинтересованите страни.“, каза експертът.

Допустими кандидати по процедурата са „Напоителни системи“ ЕАД, сдружения за напояване и други юридически лица, които са собственици и ползватели на хидромелиоративна инфраструктура. Максималният размер на разходите варира в зависимост от типа на кандидатите, като най-високият размер е 6 милиона евро за един проект, когато кандидатът е „Напоителни системи“ ЕАД.

През 2019 година е предвиден прием и по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“. Това ще бъде вторият прием по съответната мярка и предстои да бъде стартиран с остатъчния бюджет в размер на 22 милиона евро.

Допустими кандидати са малки земеделски стопанства по смисъла на тематичната програма за малките земеделски стопанства, чийто икономически размер е в диапазона между 2 и 8 хиляди евро. Финансовата помощ по подмярката за предстоящата процедура възлиза на левовата равностойност на 15 000 евро, която се предоставя на два транша. Приемът е предвиден за периода май-юни.

През есента или септември-октомври предстои да бъде стартиран и втори прием по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“. Подмярката е насочена към местни поделения на вероизповеданията на територията на селските райони. Бюджетът за приема е 12 милиона евро, като точният размер предстои да бъде доуточнен. Подпомагат се дейности за възстановяване, реставрация, ремонт и реконструкция на сгради с религиозно значение. Интензитетът на помощта е в размер между 70 и 100% от одобрените разходи, а максималният размер на един проект е левовата равностойност на 400 хиляди евро.

За периода септември-октомври е предвиден и прием на проектни предложения по подмярка 16.4 „Подкрепа за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки“. Целта е да се подкрепят така наречените местни пазари или къси вериги на доставки. Индикативният бюджет за съответния период на прием е 8 милиона евро, допустимите кандидати са земеделски стопани, включително групи и организации на производители, малки и средни предприятия в областта на преработката и производството на храни както и търговци на дребно.

Подпомагането по тази мярка се дели на първа и втора фаза, като има подготвителна дейност за изпълнение на проекта и същинско изпълнение на проекта.

В края на 2019 г. предстои да стартира прием, насочен към местни инициативни групи, които не са одобрени да прилагат стратегии за местно развитие, но са преминали етап административно съответствие и допустимост през проведените два периода на прием. Бюджетът на приема предстои да бъде уточнен, като целта на процедурата е да се подпомогнат малките пилотни проекти със стойност на разходите до 15000 евро. Интензитетът на помощта е 100%.

В момента тече също прием на проекти насочени към между териториално сътрудничество в рамките на местни инициативни групи. Бюджетът на съответният прием е в размер на 1 милион евро, а интензитетът на помощта е до 100% от одобрените разходи.

## [В. Монитор](#)

### **✓ Двама вицепремиери и девет министри отговарят на въпроси в парламента**

Марияна Николова, вицепремиер по икономическата и демографската политика ще отговори на въпрос за исканията на работодателите, осигуровките да се плащат по равно с работника. Екатерина Захариева пък ще обясни позицията на България, приета на Срещата на върха на ЕС за Западните Балкани, както и за управлението на имоти на българската държава в чужбина

Към нея е отправен и въпрос, как България може да защити родителите, чиито деца са отнети от социалните служби в Норвегия.

Девет министри също ще отговарят на въпроси на депутати в петъчния контрол. Сред тях е екоминистър Нено Димов, който ще обяснява мерките на правителството за качеството на атмосферния въздух, както и за строежите по морето.

## [БНР](#)

### **✓ Файненшъл таймс: Пловдив е сред най-бързо развиващите се градове в света**

Пловдив е в челната десетка на Файненшъл таймс в класацията за най-прогресивно развиващите се места по света.

Градът като цяло и „Тракия икономическа зона“ са отличени в категориите „Възвръщаемост на инвестициите“ и „Образование, умения и обучение“.

Пловдив кандидатства за включване в проучването през месец юли и оценката идва след няколкомесечен анализ на икономическите показатели.

Отличени са добрият инвестиционен микроклимат, устойчивостта в производството, балансът между българските и чуждестранните компании, които започват производство тук.

Кметът Иван Тотев е поканен да получи сертификата на Пловдив на церемония в Кан на 12 март.

### **✓ Юлиан Попов: Българското разклонение на "Турски поток" може да се окаже неефективна структура**

Българското разклонение на газопровода „Турски поток“ може да се окаже неефективна структура, коментира пред БНР Юлиан Попов – главен експерт на Европейската климатична фондация и бивш министър на околната среда.

„Доста експерти смятат, че газът е решение на много от въпросите, пред които сме поставени – енергийната сигурност, качеството на въздуха, но всъщност един такъв възглед може да се постави под голям въпрос“, смята Попов. Според него основната причина за това е, че газът е вносна стока и дори сега цените му да са приемливи, няма гаранция, че това ще остане така. Освен това, целите на ЕС предвиждат пълна декарбонизация до 2050 г.

„Това означава, че има сериозен риск да изградим инфраструктура, която да не бъде оползотворявана и да се окаже на практика губеща“, смята Юлиан Попов. Според него такава неефективна структура може да се окаже именно българското разклонение на газопровода „Турски поток“. Обяснението е, че има редица нови газови проекти, които по никакъв начин не отговарят на все по-намаляващото търсене на синьо гориво в Европа.

„Като ЕС имаме много по-голям капацитет за внос, отколкото е очакваната консумация не само в обозримо бъдеще, но и в бъдеще въобще. ... Получава се една надпревара в изграждането на инфраструктура за внос на газ, която отдавна вече е надминала като капацитет необходимостта в бъдеще на консумация на газ в Европа“, коментира експертът.

Според него е много вероятно всички тръби да останат празни, което ще се отрази на възвръщаемостта на инвестицията. Той отбеляза и все по-големия интерес към развитието на т.нар. "зелен газ" или биогаз. По думите му това още повече ще намалее делът на природния газ. „Газът вече не е онази стратегическа суровина, която е била преди време“, категоричен бе още Юлиан Попов.

## [ТВ Европа](#)

### **✓ България е в топ 5 в ЕС по очакван ръст на икономиката**

България изпреварва значително очаквания икономически растеж на Еврозоната през 2019 г. Това сочи последната прогноза на Европейската комисия за развитието на икономиката на страните от Общността, представена от еврокомисаря по икономическите и финансови въпроси Пиер Московиси. 3.6% е очакваният ръст на икономиката у нас през 2019 г. С високи очаквания за растеж от страната ни са само Малта, Ирландия, Словакия и Румъния.

„В някои по-малки централни и източноевропейски държави се очаква продължаване на растежа на икономиката, те ще разчитат на по-високото вътрешно търсене и еврофондовете“, каза еврокомисарят по икономическите и финансови въпроси Пиер Московиси.



Според анализа на европейската комисия тенденцията в националната ни икономика са положителни. Увеличаването на заплатите ще продължи да стимулира растежа на потреблението и възстановяването и използването на инвестиционното финансиране от Европейския съюз. Това ще даде тласък на инвестициите. Данните от проучването сочат нарастващи поръчки и по-висока производителност, което предполага, растеж на БВП през следващите тримесечия. Същевременно Европейската комисия значително понижава очакванията си за икономическия растеж в еврозоната до 1.3% в сравнение с предходната есенна оценка за 1.9%.

„Имаше забавяне още през есента, еврозоната отново загуби част от растежа си през 2018 г. и последните цифри показват, че тази тенденция ще продължи“, каза още Пиер Московиси.

Забавянето на растежа на европейската икономика се дължи на несигурност, свързана с икономическите перспективи. Сред основните рискови фактори е напрежението в областта на търговията, очакваното забавяне на китайската икономика, волатилността на световните финансови пазари и Брекзит.

#### **✓ Брекзит без сделка ще причини значителни загуби на британската икономика**

Излизане на Великобритания от ЕС без сделка ще причини значителни щети на британската икономика. Загубите ще се разпространят върху производителността, инвестициите и работните места. Последният пример е отказа на японския гигант „Нисан“ да прави новия модел X-trail на британска земя.

Автомобилната индустрия, основен работодател и нетен вносител в бюджета, е една от жертвите на страховете, свързани с Брекзит. Производството на коли е паднало до петгодишно дъно, а инвестициите са намалели наполовина, показва анализ на Обществото на британските автомобилпроизводители.

*Майк Хоус – изпълнителен директор на Обществото на автомобилните производители:*

„Автомобилната индустрия изпитва сериозни притеснения и ние бяхме ясни, че сценарий „без сделка“ ще бъде катастрофа. Нуждаем се от споразумение. Нуждаем се от преходен период, който да ни даде глътка въздух и да ни позволи да договорим бъдещите отношения с блока“.

Секторът търговия на дребно се безпокои от изчерпване на стоките и по-високи цени в случай на Брекзит без споразумение. Около една трета от банкови и финансови институции на Острова са преместили бизнеса си в чужбина или планират скоро да го направят. Доставките на лекарства в страната ще бъдат сериозно засегнати. Три четвърти от медикаментите, използвани в системата на здравеопазването, се внасят от Европейския съюз или от други държави.

#### **В. Дума**

#### **✓ Сметната палата за пръв път ще провери спортния тотализатор**

За първи път в историята си Сметната палата ще провери държавното предприятие Български спортен тотализатор. Досега той не е бил проверяван, тъй като палатата отскоро има право да одитира търговски дружества, събщи председателят й Цветан Цветков пред БНТ. Спортният тотализатор има съществена роля за финансирането на българския спорт. Една от причините да се насочим към тотото е намаляването на приходите, които носи, каза Цветков.

Сметната палата ще извърши повече от 340 одита през 2019 г., посочи той. Повечето от тях са законово определени - бюджетите на министерствата, на общините, НЗОК, БНБ и Държавното обществено осигуряване.

През 2019 г. към тях ще се добави одитът на Съвета за електронни медии (СЕМ) и на участниците в европейските и в местните избори. Сметната палата ще даде възможност на гражданите да се информират за даренията и приходите на партиите в предизборната кампания. Ще бъде анализирана и ефективността на системата за психиатрична помощ.

Цветков припомни, че Сметната палата провери правителствената програма за чистотата за въздуха, препоръките от която вече се изпълняват от екологичното министерство. Проверката бе извършена едновременно с паралелни одити в 15 европейски държави и от Европейската сметна палата. Основният проблем в България е с фините прахови частици. Усилията трябва да бъдат насочени към ограничаване използването на въглища и дърва. Гражданите трябва да бъдат убедени, че качеството на въздуха е в техни ръце, каза Цветков, добавяйки, че една от препоръките е организирането на широки информационни кампании.

Между 60 и 65% е изпълнението на препоръките на Сметната палата.

#### **✓ Държавно предприятие поема Станцията по кайсията**

Станцията по кайсията в Силистра заедно с 13 подобни на нея структури в страната вече е част от държавно предприятие към Селскостопанската академия-София, събщи Областна администрация Силистра. Това се случи с министерско постановление в резултат на промени в законодателството, което се отнася до Селскостопанската академия. Още през юли миналата година започна работата по устройствен план.

Станцията по кайсията в Силистра е създадена през 1953 г. и се занимава с един от емблематичните добруджански плодове. В момента от него се съхраняват и развиват образци от над 250 сорта. Данните сочат, че между 10 и 15 от тях се използват активно от българските овощари. На територията на станцията е изградена и модерна лаборатория, специализирана в сферата на лозарството, която обаче не е под нейно управление. Лабораторията е резултат на румънско-български проект "Трансграничен център по винопроизводство и лозарство", чийто партньор е Асоциацията на лозарите и винопроизводителите в Силистра.

Наскоро Румъния отново е проявила инициатива за съвместно използване на съоръжението. Оказва се обаче, че липсва щатен лаборант, стана ясно по време на работна среща с директора на станцията, проведена по инициатива на областния управител на Силистра.

#### ✓ **Парламентът увеличи наказанията за домашно насилие**

*Лишаване от свобода от 15 до 20 години или доживотен затвор за убийство в условията на домашно насилие при народното събрание*

По-строги наказания срещу домашното насилие обсъди и прие парламентът на второ четене. Депутатите измениха Наказателния кодекс, като заложиха до 5 години затвор за психически тормоз и преследване в условията на домашно насилие.

Депутатите приеха окончателно на второ четене промените в Наказателния кодекс, предава БТА.

Убийство в условията на домашно насилие ще се наказва с лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна.

С измененията се дава определение за престъпление, извършено "в условията на домашно насилие". Това е престъпление, предшествано от системно упражняване на физическо, сексуално или психическо насилие, поставяне в икономическа зависимост, принудително ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права и е осъществено спрямо възходящ, низходящ, съпруг или бивш съпруг, лице, от което има дете, лице, с което се намира или е било във фактическо съпружеско съжителство или лице, с което живеят или са живели в едно домакинство.

За противозаконно лишаване на някого от свобода и за принуда да извърши или претърпи нещо в условията на домашно насилие се предвижда затвор от три до десет години. За закана за убийство в условията на домашно насилие наказанието ще е лишаване от свобода до шест години. Парламентът записа още санкции за държане като заложник и телесна повреда в условията на домашно насилие. На второ четене от измененията отпаднаха текстовете за склоняване към самоубийство. Който системно следи другото и това би могло да възбуди основателен страх за живота или здравето му, или за живота или здравето на негови близки, ако извършеното не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода до една година или пробация, записаха депутатите. Ако деянието е извършено в условията на домашно насилие, наказанието ще е лишаване от свобода до пет години.

Парламентът увеличи наказанието за принуда за встъпване в брак. До момента законът предвиждаше лишаване от свобода до три години, сега наказанието става от една до шест години затвор. Когато деянието е извършено от родител, друг сродник или настойник или по отношение на непълнолетно лице, наказанието е лишаване от свобода от три до осем години.

По предложение на граждански организации парламентът увеличи санкциите за преодоляване на синдрома на родителското отчуждаване. Родител или друг сродник, който не изпълни или по какъвто и да е начин осуети изпълнението на съдебно решение относно упражняване на родителски права или относно лични контакти с дете, се наказва с пробация и глоба от две хиляди до пет хиляди лева, а в особено тежки случаи - с лишаване от свобода до шест месеца и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.

Криминализират се всички форми на домашно насилие, допълва БНТ.

За убийство най-тежкото наказание, което се предвижда, е доживотен затвор, без право на замяна. С 3 до 10 г. затвор ще се наказва принудата в условие на домашно насилие. С от 1 до 5 г. ще се наказва целенасоченото следене и всяване на страх. Защитени са жертвите на принудителни бракове. Санкцията тук е от 1 до 6 г. затвор.

Увеличават се и глобите за разведени родители, които не разрешават виждане на децата. От до 300 лв. те стават до 5000 лв.

#### [Economy News](#)

#### ✓ **НС прие Закон за търговската тайна, първо четене**

Със 90 гласа "за", три "против" и 27 "въздържал се" парламентът прие на първо четене условията и реда за защитата от неправомерно придобиване, използване и разкриване на неразкрити ноу-хау и търговска информация, представляваща търговска тайна. Законопроектът за защита на търговската тайна е нов, вносител е Министерският съвет.

С него се увеличават стимулите за бизнеса, запазват се гаранциите за развитието на конкурентоспособността, подобряват се условията за трудова мобилност и се увеличава броят на работните места, се посочва в мотивите.

В проекта подробно се уреждат производството и мерките за защита на търговската тайна по съдебен ред, основните понятия като търговска тайна, притежател на търговска тайна, нарушител и предмет на нарушението. Обстойно са разписани и обезпечителните мерки за защита и тяхното допускане, условията и реда за установяване на неправомерното придобиване, използване и разкриване на търговска тайна, както и присъждането на справедливо обезщетение в случай на злоупотреба.

При гласуването от БСП се въздържаха, а Пенчо Милков обясни, че едно от притесненията е свързано с дефиницията на търговска тайна. Нужно е прецизиране, защото някои от изискванията за търговска тайна биха довели до противоречива съдебна практика, посочи депутатът

Председателят на правната комисия Данаил Кирилов отчете, че дефиницията има нужда от прецизиране, но законът се е чакал повече от 25 години. Българските търговци имат нужда от гаранция, че техните достижения в търговската дейност ще получат релевантна правна защита, макар че и сега до голяма степен търговската тайна е гарантирана в няколко закона, разясни той.

#### ✓ **Индустриални и земеделски области в България**

През изминалата седмица НСИ публикува данните за регионалния брутен вътрешен продукт (БВП) за 2017 г. Тези данни ни дават възможността да се ориентираме в икономическите процеси на регионално ниво, макар и да са с година назад.

Традиционно новините за регионалния БВП се фокусират върху различията между областите. И през 2017 г., например, София е далеч напред с БВП на човек от населението в размер на 30 295 лв., а на последно място е Силистра с едва 6 687 лв. Много рядко обаче се влиза в детайлите на отрасловата структура на областните икономики. Именно това ще направим тук, като се фокусираме върху брунтната добавена стойност (БДС) по икономически сектори на областно ниво.

Общата структура на икономиката на страната е ясна – 67% са услугите, 28% е индустрията и едва 5% е селското стопанство. Тези съотношения са доста устойчиви. През последните 5 години (2013-2017) индустрията добави общо само един процентен пункт към своята сметка, който дойде поравно от лек спад и в услугите, и в селското стопанство.

*Какъв обаче е профилът на отделните области и кои са индустриалните и земеделски региони в страната?*

За да ги открием ще ползваме дела на основните отрасли в добавената стойност на областно ниво. Отделно, ще разгледаме и добавената стойност по отрасли на човек от населението за конкретните области – последното показва дали наистина този сектор е силен или просто има висок дял поради слабо развитие на другите основни сфери от икономическия живот. Важно е да поясним още веднъж, че претегляме данните спрямо населението на областите, тъй като в противен случай в челото винаги ще бъдат най-големите области.

*Какъв е отрасловият профил на областите в страната:*

Индустриални области – Стара Загора, Софийска област, Враца и Габрово.

Данните за индустриалните области в страната са съвсем категорични. Четирите изброени са единствените области, в които индустрията е отговорна за поне половината от брунтната добавена стойност на цялата област – 66% в Стара Загора, 61% в Софийска област и по около 50% във Враца и Габрово. Интересното е, че всяка една от тези области бележи ръст на дела на индустрията в добавената стойност – с по 5-6 процентни пункта общо за последните пет години (2013-2017). Ако гледаме не просто дела, а размера на добавената стойност от индустрията на човек от населението, то абсолютно същите области са на първите четири места, при това в същия ред – 9 985 лв. в Стара Загора, 8 177 лв. в Софийска област, 5 305 лв. в Габрово и 5 300 лв. във Враца.

Обяснението за индустриалния профил на тези области не е изненада. В тях влизат значими индустриални предприятия като големите енергийни комплекси в Раднево и Гълбово на територията на област Стара Загора, АЕЦ „Козлодуй“ на територията на област Враца, както и някои от големите добивни предприятия от Средногорието (например в Челопеч и Пирдоп) на територията на Софийска област. Габрово е единственият пример за индустриална област без голямо енергийно или добивно предприятие, но областният център има дългогодишни индустриални традиции (не случайно наричан „българският Манчестър“), а в областта влизат и големите предприятия в Севлиево.

*Области на услугите – столицата София, Варна и Бургас*

Определянето на областите с по-силно изразен профил на услугите не е толкова лесна задача. Единствено столицата София е очевидна, с чувствително най-висока добавена стойност в услугите (22 575 лв. на човек) и цели 86% дял на услугите в добавената стойност на областта. След това е област Варна, където делът на услугите в добавената стойност е 69%, а добавената стойност на услугите е над 8 320 лв. на човек. Област Бургас също влиза тук, макар и не толкова категорично – делът на добавената стойност на услугите е 64% (висок, но все пак сходен с този във Велико Търново и Плевен), но добавената стойност на услугите е 6 790 лв. на човек, което е пред всички останали области, с изключение на столицата София и Варна.

Областите на услугите всъщност очаквано се покриват с най-големите областни центрове в страната – единствено Пловдив не е тук, но за него ще пишем в отделна точка. Икономиката на София и тази на областите Варна и Бургас обаче са много различни. В столичната икономика, например, над 10% от всички наети са в сектор ИКТ (данни за 2017 г.), тоест във високо технологичен сектор на услугите, който дърпа заплатите нагоре. В областите Варна и Бургас този сектор все още не е на такова ниво – една 1-2% от наетите са в ИКТ сектора. В същото време туризмът във Варна и Бургас играе водеща роля – 14% от наетите в Бургас и 9% от наетите във Варна са в хотели и ресторанти, докато в София те са едва 4% (данни за 2017 г.). С други думи докато икономиката на услугите в София има по-високотехнологичен профил, то във Варна и Бургас има ясно изразени традиционни сектори.

*По-земеделски области – много и все бедни*

Определянето на аграрните области е може би най-трудно, тъй като са повече и относително бедни. Съответно слабо развитие на други сектори понякога прави развитието на селското стопанство да изглежда определящо. Все пак следните области са с най-високите дялове на селското стопанство спрямо всички останали области в страната – Силистра (23%), Видин (18%), Монтана (16%), Разград (16%), Добрич (16%), Кърджали (15%), Търговище (14%), Шумен (13%) и Ямбол (13%). В тези области и добавената стойност на селското стопанство на човек от населението е най-висока – в рамките на 1 000-1 300 лв. на човек.

Това, което веднага прави веднага впечатление е, че областите, където селското стопанство заема над 10% в добавената стойност, се нареждат на дъното по богатство – имат категорично най-нисък БВП на човек от населението. Това е така, тъй като добавената стойност в земеделието остава много ниска – най-високата добавена стойност на човек от населението в селското стопанство (1 327 лв. в Силистра) е близо 3 пъти по-ниска от средната добавена стойност на индустрията в страната (3 522 лева) и 6 пъти по-ниска от средната добавена стойност на услугите в страната (8 281 лева). Силистра и Видин също така са единствените области в страната, където добавената стойност на човек в индустрията е толкова ниска, че е под добавената стойност на селското стопанство в съответната област.

Каква е динамиката и къде е Пловдив?

Общата динамика по области за последните 5 години показва, че нарастването на дела на индустрията в добавената стойност е водено именно от тези области, които имат по-силно изразен индустриален профил. Областите на услугите, с изключение на столицата, също леко покачват дела на индустрията – по-видимо в Бургас и по-скромно във Варна, където обаче услугите носят и повече добавена стойност по принцип. Относително по-аграрните области, с изключение на северозападните Видин и Монтана, свиват дела на селското стопанство. Интересен е случаят на Враца, където се

наблюдава огромен ръст на индустрията за сметка както на услугите, така и на селското стопанство. Това е резултат от добрите резултати на АЕЦ „Козлодуй“ – 100 млн. лв. повече приходи през 2017 г.

Липсата на област Пловдив в профилираните области се дължи на разнообразието на икономиката в областта, която комбинира силна индустрия и услуги, които вече видяхме, че са неизбежно водещи в областите на най-големите градове. По размер на добавената стойност от индустрията и услугите Пловдив се нарежда веднага след цитираните области в двете категории – 5 946 лв. на човек в услугите и 4 143 лв. на човек в индустрията. След по-ясно изразен ръст на индустрията през последните години съотношението в Пловдив се установи на 56-57% услуги и 40% индустрия в общата добавена стойност. Подобни са и процесите в област Русе, която се нарежда близо до Пловдив по добавена стойност на човек в индустрията и услугите, а има и много сходна отраслова структура.

#### ✓ Родният пазар - тесен за българските овошки

На 22 февруари т.г. в Пловдив ще се проведе вторият форум за реализация на плодове и зеленчуци IntelliFresh 2019 - от градината до щанда. На него ще се срещнат производители с представители на всички големи търговски вериги в страната, други български и чуждестранни търговци, преработватели, както и с доставчици на технологии и услуги по веригата на производство и доставки.

Водени от разнообразни стимули – търсене на по-висока доходност, европейски субсидии, диверсификация на бизнеса, овощарството попада на инвестиционния хоризонт на мнозина земеделци и инвеститори. Площите в някои направления нараснаха бързо и постепенно вътрешният пазар отесня за родната продукция. Това доведе до спад в цените – тенденция, която изглежда ще продължи в бъдеще при равни други условия. Същевременно, нови градини продължават да се създават, а работната ръка е на път да се превърне в изчезващ вид. Т.е. натискът е двоен – веднъж откъм приходи, втори път откъм разходи за бране.

На този фон се очертават два пътя: производителите или постоянно да надграждат производствената си база, за да отговарят на нарастващите изисквания на пазара за прясна продукция, или да оптимизират процесите в стопанството и да бъдат максимално гъвкави в търсенето на удовлетворяваща реализация при преработвателите.

*Ръст, съпътстван от рискове*

През последните три години площите с овошки (без черупковите) нарастват с 9% средногодишно, за да достигнат малко над 35 хиляди ха през 2018 г. Това е безпрецедентен размер за последните десет години. Картината в отрасъла обаче продължава да е разнообразна. Ръстът се дължи почти изцяло на бума през последните години на създадените насаждения с череши и сливи. Именно тези два овощни вида формират близо две трети от структурата на овощните градини в страната.

Между 2015-2018 г. насажденията от череши в България нарастват с 2600 ха като достигат 11 340 ха. Неслучайно черешите са и сред „най-младите“ овошки в страната – 16% дял на площите до 4-годишна възраст. Най-много нови насаждения са създадени в Югозападна и Североизточна, както и в части от Югоизточна България. Регионалната активност донякъде следва трите по-сериозни пазара за родната продукция – София, Румъния, както и логистичния и преработвателен бизнес в Южна България. В други, традиционни области обаче се наблюдава застой и дори спад.

Съмнение върху бизнес устойчивостта на ръста обаче хвърля интензивността на новите градини. Цели 40% от насажденията на възраст до 4 години са с гъстота до 50 дръвчета на дка – граница, под която те са по-скоро любителски и дори не можем да говорим за професионален характер, камо ли дали са интензивни. За съжаление, Агростатистиката ни не прави разбивка за по-голяма от тази гъстота, което практически ни оставя да гадаем каква част от 2-те хиляди ха „млади“ черешови градини са всъщност с потенциал да генерират висока доходност и да се борят за добри износни цени.

Още по-забележителен е ръстът при сливите – с 4000 ха (16% средно годишно) между 2015 и 2018 година до близо 11 300 ха. Ако тенденцията се запази, то през тази година сливите могат да изместят черешите като най-разпространен овощен вид (без черупковите) в България. Близо 28% от сливовите градини са на възраст до 4 години (МЗХ, 2018), което вещае обилна продукция тепърва да залива пазара.

Бумът в засаждането на сливи като че ли е обхванал цялата страна и увеличение на декларираните за подпомагане площи (2018-а спрямо 2015-а година) има във всички 28 области. Причината може да се търси основно в две направления – първо, сливите са относително по-лесен за отглеждане и бране вид от черешите, и второ, намират много широко приложение – освен за прясна консумация и преработка, също и за мус, пюрета, ракия и др.

Макар и от значително по-ниска база, сред останалите овошки, със съществен ръст са крушите, където за три години площите се увеличават с близо 200 ха до 615 ха (14% средногодишен ръст). Известно покачване се наблюдава през последните три години при кайсиите (с 540 ха) и вишните (с 350 ха), но тук по-скоро става въпрос за възстановяване на загубени през изминалото десетилетие позиции.

Ябълките и прасковите са направленията, където се наблюдава най-явен застой в площите. При първата култура проблемът е най-вече в липсата на конкурентоспособност у родните производители. Сортовият състав се подменя, но бавно - цяла четвърт от ябълковите насаждения в България са на възраст над 15 години (МЗХ, 2017), а продуктивността на градините изостава от оптималното. Това прави съревнованието с вносната продукция трудна.

Прасковите тотално изостават от реалностите на пазарите за прясна продукция. При относително ниските средни добиви в страната, реализацията за преработка очаквано не носи желаната доходност за производителите. Перспективите не изглежда особено добри, имайки предвид, че прасковите са сред овошките с най-бавен темп на подмяна на насажденията - едва 9% от градините са на възраст до 4 години (МЗХ, 2017). Това е знак за възможно разтваряне на сериозна ножица между търсенето и вътрешното предлагане в бъдеще – вакуум, който успешно може да бъде зает от интензивни и ефективни градини на напредничави овощари.

*Имаме продукция... ами сега?*

Създаването на значителни нови насаждения с череши и сливи през последните години вече дава своето отражение върху производството и започва да оказва натиск върху цените, особено в сезони с добри добиви, какъвто бе изминалият. Оперативните данни на МЗХГ за 2018 г. показват ръст в плододаващите площи с 10% при черешите и 8% при сливите. Като добавим по-високите добиви, в сравнение с 2017 г., получаваме с една трета повече произведени череши и с около 50% повече сливи. Българският пазар за прясна консумация е малък и цените са силно чувствителни към увеличено вътрешно предлагане. Тенденцията е средните цени на черешите на производител да се понижават, като слязоха под 90 ст/кг през миналата година. Около две трети от родната продукция се реализира за преработка - на по-ниски от средните цени, тъй като качеството ѝ не е конкурентно на пазара за прясна консумация.

Имайки предвид продължаващото навлизане на млади градини и предстоящи нови инвестиции, и двата сегмента на вътрешния пазар едва ли ще предложат по-добри условия в идните години, дори при по-слаби реколти. Това подчертава ролята на износа за устойчивото развитие на бранша. Той обаче остава мираж за мнозина от производителите.

#### *Меки плодове*

Направлението на меките плодове, което доскоро се радваше на бурно развитие и засилен инвеститорски интерес, изглежда навлиза в период на застой. Експортно ориентиран, браншът е поставен в силно конкурентна среда от производители от ЕС (най-вече Полша) и трети страни (Сърбия, Украйна). Малините са най-разпространените меки плодове в България и страната ни все още има добри позиции на глобалния пазар. Само за две години – между 2015 и 2017 г., площите с тях нараснаха с близо 60%, надминавайки 2500 ха. През изминалата година, обаче, бумът се укроти и насажденията останаха приблизително същите.

Площите с ягоди са относително стабилни през последните четири години – 700-740 ха. Третата най-разпространена култура в това направление традиционно е аронията. При нея също не се наблюдава динамика и от години площите са около 280-300 ха. Стабилен е и размерът на площите с къпини и касис – по около 50-60 ха.

Макар и в по-малък мащаб, бързо и устойчиво се развива отглеждането на боровинки в България. От 2015 г. насам площите се увеличават четири пъти до 45 ха. Само преди десетина години те са били съвсем символични – 2-3 ха. Въпреки че конкуренцията в това производство е изключително ожесточена, дори от близки и далечни трети страни – Сърбия, Украйна, Чили, българската продукция има своя пазарен прозорец и търсене.

#### [Agrozona.bg](http://Agrozona.bg)

#### **✓ До дни ДФЗ подписва договори с над 150 кандидати от втория прием по 4.2**

До няколко дни ДФ „Земеделие“ ще подпише договори с повече от 150 кандидати, чийто проекти от втория прием по подмярка 4.2 са одобрени. Това стана ясно днес от думите Атидже Алиева-Вели, зам. директор на ДФ „Земеделие“. Новината беше съобщена по време на Седмата Национална среща на земеделските производители в България.

По подмярката за преработка, към която имаше голям интерес досега са направени два приема. По първия са сключени 271 договора. От тях 82 от тях са подписани благодарение на осигурения допълнителен бюджет в размер на 49.5 милиона евро след нотификация на Програмата за развитие на селските райони. Работата по първия прием е изцяло приключила. Още 11 проекта са в процес на разглеждане

По втория прием, който беше проведен през 2018 г. в периода февруари – май все още се работи, но дейността е в краен етап. В рамките на бюджета, който е в размер на 85 милиона евро попадат 175 проекта. На този етап са одобрени 143 проекта, отказани са 20 проекта, един проект е оттеглен по желание на кандидата и 11 проекта остават все още в процес на разглеждане. „След приключване на обработката на тези 11 проекта ще поканим над 150 кандидата, които са допустими за подписване на договорите. Надявам се това да стане буквално в следващите няколко дни, тъй като колегите от разплащателна агенция приключиха оценката на проектите“, каза още Атидже Алиева.

Всички допустими проекти се канят едновременно за подписване

„На пръв поглед една година изглежда дълъг период за работа. Но имаме административни срокове, предварително класиране обжалване на предварителното класиране в срок от 2 месеца. Следва произнасяне на управляващия орган в последствие административно и техническо финансова оценка“, разказа зам. директорът на ДФЗ. Оказва се, че с натрупване на опита все по-често и самите кандидати употребяват административните похвати по отношение на сроковете. По оценката на експертите от ДФ „Земеделие“ през тази година се работи в разумни срокове, тъй като от началото на 2018 година се кандидатства по системата ИСУН. Всички проекти, които са допустими следва да бъдат поканени за подписване на договор, след като се обявят едновременно. „Тук нямаме комфорта, при който кандидатите, които са били бързи и изчерпателни при предоставянето на информация, да ги поканим за подписване на договори“, уточни Вели.

#### **✓ Девет процедури за прием по ПРСР ще има през тази година**

През 2019 година са предвидени 9 процедури за прием на проектни предложения в ИСУН, като две от процедурите, които ще се проведат през настоящата година бяха предвидени за миналата година, но така и не се състояха. Това са проекти за насърчаване на иновациите в селското стопанство, както и процедурата насочена към достъпа до широко широколентов интернет в селските райони. Това съобщи днес по време на Седмата Национална среща на земеделските производители в България Милен Кръстев, държавен експерт в Дирекция „Развитие на селските райони“ в аграрното министерство. Програмата е одобрена от Комитета по наблюдение в края на 2018 година.

Информацията се отнася за мерки, които предстои да бъдат прилагани през ИСУН, но не се отнася за компенсаторни мерки, които предстоят в рамките на кампанията по директните плащания, уточни експертът. .

В периода май-юни предстои да стартира прием на проектни предложения по подмярка 1.1 „Професионално обучение и придобиване на умения“, насочена към осигуряване на възможност за подпомагане за организиране на курсове и обучения за земеделски стопани, както и на семинари в областта на селското и горското стопанство. Кандидати по

съответната процедура са организации, провеждащи курсове и обучения, висши училища професионални гимназии, центрове за професионално обучение, както и научни институти или опитни станции.

Индикативният бюджет за съответната процедура е в размера на 8 милиона евро. Помощта се предоставя под формата на стандартни разходи и обхваща 100% от размера на допустимите разходи.

Мярка 16.1 „Подкрепа за сформирани и функциониране на оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ е първата, по която ще бъде отворен прием през 2019 г. Процедурата ще бъде насочена към ускоряване на процеса на внедряване на информация чрез подпомагане на оперативни групи. Индикативният бюджет за тази процедура е 20 милиона евро.

Допустимите дейности са свързани с дейността на оперативната група, например оперативни разходи и преки разходи за изпълнение на проекта, които се делят на инвестиционни и неинвестиционни. Интензитетът на помощта е 100% за текущите разходи за сътрудничество и за преките неинвестиционни разходи, като и до 60% за инвестиционни разходи, включени и обосновани в проектните предложения.

Максималният размер на разходите за един проект възлиза на левовата равностойност на 450 хиляди евро.

През 2019 година ще стартира и подмярка 4.3 „Инвестиции в селскостопанска инфраструктура“ – така дългоочакваната мярка, насочена към възстановяване на поливната инфраструктура извън земеделските стопанства в страната. Предвиденият бюджет за съответната процедура, която е планирана за май-юни-юли, възлиза на 50 милиона евро, като това е остатъчният бюджет по подмярката.

Текстът на мярката е предмет на пето изменение на Програмата за развитие на селските райони, посочи Милен Кръстев и допълни, че в момента управляващият орган е в контакт с Европейската комисия, за да се уточнят параметри по текстовете на мярката. „След като имаме вече яснота какъв ще бъде дизайнът на мярката, предстои да разработим насоки за кандидатстване, които да публикуваме за обществено обсъждане, за да влезем в дискусия със заинтересованите страни.“, каза експертът.

Допустими кандидати по процедурата са „Напоителни системи“ ЕАД, сдружения за напояване и други юридически лица, които са собственици и ползватели на хидромелиоративна инфраструктура. Максималният размер на разходите варира в зависимост от типа на кандидатите, като най-високият размер е 6 милиона евро за един проект, когато кандидатът е „Напоителни системи“ ЕАД.

През 2019 година е предвиден прием и по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитие на малки стопанства“. Това ще бъде вторият прием по съответната мярка и предстои да бъде стартиран с остатъчният бюджет в размер на 22 милиона евро. Допустими кандидати са малки земеделски стопанства по смисъла на тематичната програма за малките земеделски стопанства, чийто икономически размер е в диапазона между 2 и 8 хиляди евро. Финансовата помощ по подмярката за предстоящата процедура възлиза на левовата равностойност на 15 000 евро, която се предоставя на два транша. Приемът е предвиден за периода май-юни.

През есента или септември-октомври предстои да бъде стартиран и втори прием по подмярка 7.6 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“. Подмярката е насочена към местни поделения на вероизповеданията на територията на селските райони. Бюджетът за приема е 12 милиона евро, като точният размер предстои да бъде доуточнен. Подпомагат се дейности за възстановяване, реставрация, ремонт и реконструкция на сгради с религиозно значение. Интензитетът на помощта е в размер между 70 и 100% от одобрените разходи, а максималният размер на един проект е левовата равностойност на 400 хиляди евро.

За периода септември-октомври е предвиден и прием на проектни предложения по подмярка 16.4 „Подкрепа за хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки“. Целта е да се подкрепят така наречените местни пазари или къси вериги на доставки. Индикативният бюджет за съответния период на прием е 8 милиона евро, допустимите кандидати са земеделски стопани, включително групи и организации на производители, малки и средни предприятия в областта на преработката и производството на храни както и търговци на дребно. Подпомагането по тази мярка се дели на първа и втора фаза, като има подготвителна дейност за изпълнение на проекта и същинско изпълнение на проекта.

В края на 2019 г. предстои да стартира прием, насочен към местни инициативни групи, които не са одобрени да прилагат стратегии за местно развитие, но са преминали етап административно съответствие и допустимост през проведените два периода на прием. Бюджетът на приема предстои да бъде уточнен, като целта на процедурата е да се подпомогнат малките пилотни проекти със стойност на разходите до 15000 евро. Интензитетът на помощта е 100%.

В момента тече също прием на проекти насочени към между териториално сътрудничество в рамките на местни инициативни групи. Бюджетът на съответния при прием е в размер на 1 милион евро, а интензитетът на помощта е до 100% от одобрените разходи.

#### ✓ Проф. Надя Костова: Разходите за рента са необлагаем доход

При изплащането на рентите на собствениците за земеделска земя се влиза в законовата рамка за необлагаем доход. Принципът е, че земеделският стопанин подава в декларацията си към НАП на кого е платил и каква е сумата, но данъците за тези пари са с нулева ставка. Това обясни експертът проф. д-р Надя Костова по време на Седмата национална среща на земеделските производители в България.

„Проблеми с рентата възникват най-често, когато земеделските стопани не успяват да платят цялата стойност през дадена година, а се допълва на следващата. Трябва да се внимава изключително много, защото това е разход за годината, за която се отнася, а не когато е направен“, каза Костова.

„Друго много важно отчитане при рентата е, че когато тя се дава в натура, трябва да се има предвид, че по закон се начислява ДДС. Тук обичайният пропуск, който се допуска, е че е възможно лицата да бъдат свързани. Следователно, при свързани лица, ДДС се начислява на пазарни цени, а не върху себестойността на продукцията“, обясни експертът.

## ✓ Проверявайте с какво се съгласявате при онлайн покупки

### *Най-уязвими са младите потребители*

Преди да позволим достъп до информацията за потребителския ни профил в социалните мрежи, трябва да знаем с какво точно се съгласяваме. Дори след въведеното в закона изискване за изрично разрешение от страна на потребителя за съхраняване и обработване на личните му данни, рискове все пак има, най-вече за т.нар. уязвими групи. Затова за децата до 18 години е задължително не само тяхното потвърждение, но и това на упражняващите родителските права лица. Този коментар направи Константин Райков, член на Комисията за защита на потребителите (КЗП) по повод актуалния въпрос за опасностите при допускането на онлайн платформи до данните за потребителското ни поведение. Особено след като стана ясно, че най-голямата социална мрежа плаща по 20 USD на месец на младежи на възраст от 13 до 35 години срещу инсталирането на специално приложение за достъп до цялата активност на телекомуникационните им устройства.

Потребителите в тази възрастова група ползват социалните мрежи преди всичко за комуникация, да научават новините по алтернативни канали и да удовлетворяват своите интереси. „Те обаче не осъзнават, че – давайки личните си данни, трафик, снимки, интереси, нагласи и т.н., предоставят в ръцете на икономическите оператори в социалната мрежа богат набор от инструменти, чрез които те могат да бъдат атакувани от рекламодателите, ако става въпрос за покупки. В един момент ефектът от позволеното за събиране на информация, включително за това какъв вид стоки харесват, от какъв ценови порядък и т.н., ще се върне лавинообразно към тях и те няма да могат да вземат адекватни решения“, каза Райков, цитиран от телевизия „Европа“.

Възможно е социалните мрежи да рекламират сайтове от друг регион, където правовият ред за защита на потребителите да е съвсем различен. „Потребителите в Европейския съюз са защитени в най-висока степен, но в другите държави икономическите оператори не са длъжни да изпълняват същите задължения и съответно – няма такъв контрол от страна на институциите“, отбеляза той.

Понякога с цел чиста измама се регистрират сайтове с разширения от типа на .eu и .uk, за да се създаде заблудата, че са европейски, а всъщност са базирани в Близкия или Далечния Изток, или в Южна Америка. Предлага се стока на много ниска цена, събират се парите от плащане с карти и нищо не се доставя. Престои обаче онлайн търговията да бъде урегулирана не само на регионално ниво в ЕС, но и по-обширно. Например, Световната търговска организация и Европейският съюз преговарят за създаването на общ регламент, въз основа на европейското законодателство. „Може да ни радва това, че по-развитите в областта на онлайн търговията страни ще възприемат правилата в ЕС. Към момента се говори за 47 от по-големите страни. Щом бъдат обхванати повечето производители, ще се надяваме, че онлайн търговията ще бъде по-добре регулирана“, коментира Райков.

## ✓ Технологиите за пречистване на води в хранително-вкусовата индустрия

### *WATER TECH EXPO 2019 от 6 до 8 март представя работещи решения на водещи световни марки*

Водещи технологии за пречистване на водите в хранително-вкусовата индустрия ще открият посетителите от 6 до 8 март на WATER TECH EXPO 2019 в Интер Експо Център, София. На 13-ото издание на водещото в България международно изложение за водния сектор ще бъдат представени системи за пречистване на питейни и отпадни води.

Във фокуса на WATER TECH EXPO тази година са продуктите и технологиите за третиране на води в индустриалните сектори. Сред тях ключово място заемат технологиите за пречистване на водите в хранително-вкусовия бранш и животновъдството. За първи път в изложението ще се включи италианската компания WAM GROUP, позната в България като световен лидер в сектора на строителството. На WATER TECH EXPO тя ще предложи водещите си решения в пречистване на отпадни води. Системите за решения в животновъдството, преработката на плодове и зеленчуци, в хранителната, кетъринг и питейната индустрия са изключително важни. Бизнесът от сферата на селското стопанство ще може да научи повече за машина, която обработва утайката от животновъдните дейности. Тя сепарира сухите от твърдите частици и ги превръща в оборска тор, като ги прави лесни за транспортиране, съобщи Петко Стоянов, представител на WAM GROUP в България. Сред предложенията за бизнеса ще бъдат и системи за филтрация, дезинфекция и окисляване, измерване, почистващи и хигиенни машини.

Решенията за пречистване на отпадъчни води от България и чужбина

WATER TECH EXPO представя решения за пречистване на отпадните води във всички сфери на индустрията- енергетика, хранително-вкусова, фармацевтична, текстилна индустрия, селско стопанство и напояване, строителство, химическа и миннодобивна промишленост.

Водещи марки в решенията за водния сектор от България, Румъния, Хърватия, Италия, Австрия, Германия ще предложат нови и успешни продукти и системи. Сред тях са чуждестранните Herrenknecht, Steinzeug Keramo, Tiroler Rohre, Protok, Prominent.

Водещите решения при добив на вода, снабдяване с питейна вода, пречистване на отпадни води, защита на подземни води ще видят посетителите. Модерните тунелни системи за проектиране, изграждане, транспорт, монтаж и демонтаж също намират място на изложението. За всяка компания в сектора бизнесът предлага и най-добрия ГИС софтуер.

В WATER TECH EXPO се включват и водещите български компании в пречистването на питейни и отпадни водикато Алмекс БГ, Акваком Електроникс, Прайм инженеринг, Енвиросхеми.

Те представят и решения на редица други водещи световни марки в управлението на водите. Продукти на лидерите в индустриалното пречистване на водите IWAKI Pumps, Robushi, Flygt, на помпи за всички сфери в управлението на водите Grundfos, Xylem, решения за филтрация и почистване на утайки на Leopold, Filtration Group, озонери и UV системи от Wedeco. Някои от българските фирми са представители на най-бързо развиващите се компании за оптични сензори в процеса по управлението на водите.

Изложението ще акцентира върху технологичния напредък за развитието на сектора. Новите модерни решения от цял свят ще бъдат притегателна сила, за да се подобри управлението на водните ресурси и в България. На 6 март ще се проведе иутвърдената конференция БУЛАКВА, организирана от Българската асоциация по водите (БАВ). Конференцията ще обхване промените в европейското законодателство във водния сектор. На 7 март БАВ организира и техническа среща по европейския проект WATenERgy CYCLE.

За първи път през 2019 г WATER TECH EXPO ще се провежда паралелно с международното изложение АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛНА СЕДМИЦА, което от 6 до 9 март ще обедини темите жилищно, офис и индустриално строителство, строителство на сгради с обществено значение, хотелски комплекси. По същото време ще протече и единственото в България изложение за сигурност и високи технологии SECURITY EXPO.

#### ✓ **Украйна с твърд курс към ЕС и НАТО**

*Плановете на страната въведени в конституцията*

Върховната рада утвърди промени в конституцията за курса на Украйна към ЕС и НАТО, съобщи РИА Новости.

Промените в конституцията са свързани с плановете на страната да се присъедини към ЕС и НАТО. Те бяха направени по предложение на украинския президент Петро Порошенко.

Промените бяха подкрепени от 334 депутати. Необходимият минимум бяха 300 гласа.

Предложено е и излизането от конституционно положение, което дава правни основания за базиране на Черноморския флот на Русия в Крим. Очаква се законопроектът да бъде подписан от украинския президент Петро Порошенко. Промените вече бяха приети на първо четене. Това стана през ноември 2018 г. Очаква се скоро те да влязат в сила.

#### ✓ **Путин с голяма задача за руската икономика**

*Той иска тя да е в челната петорка на развитите икономики през следващите пет години*

Икономиката на Русия трябва да влезе в правия път до 2024 г.. Това заяви руският президент Владимир Путин, цитиран Газета.ру.

Путин имаше среща с представители на бизнеса в Московския дом на музиката. На нея представители на бизнеса настояха за по-добри условия за развитие на бизнес.

„Пред вас има една много важна задача. До пет години нашата икономика трябва да е в челната петорка на най-развитите икономики в света“, заяви Путин.

Той допълни, че правителството е отпуснало 8 трлн. рубли за развитие на икономиката. Путин обяви и новината, че новият шеф на руската пътна агенция е Вячеслав Петрушенко.

[Cross.bg](#)

#### ✓ **Теми и гости в ефира днес**

*БНТ, „Сутрешен блок“*

- Политически ракурси. Концепции и реакции - Рамадан Аталай от ДПС
- Психиатрии в разруха - какъв е планът за възстановяване?
- Минутите на синоптика. Този странен февруари - какво време ни очаква през почивните дни
- Магарета в приют. Приютът за магарета в село Баничан е препълнен - каква е причината?
- Водещият на БНТ Георги Любенов на сцената на Националната опера и балет - каква е ролята му в "Красавицата и звярът".

*БТВ, "Тази сутрин"*

- Срещу контрабандата - на живо от ГДБОБ премиерът Бойко Борисов тества системта за 24-часовото наблюдение
- Тръгват ли нагоре цените на горивата
- Делото Баневи - ексклузивно майката на Николай Банев за обвиненията срещу фамилията
- „Чети етикета“ - ще имат ли повече права потребителите, ако закупят дефектна стока?
- На живо - пациенти от Враца в защита на личния си лекар. Защо медикът изнесе кабинета си на улицата ?
- Новият треньор в „Гласът на България“ - Михаела Филева отваря нова страница

*Нова телевизия, „Здравей България“*

- Безплатни аборти, ревизия на социалните помощи за ромите и събаряне на гетата! Расистка или навременна е стратегията на Красимир Каракачанов? Отговаря вицепремиерът.
- Скандал след удар на пътя! Превърна ли се потърпевш от инцидент във виновник?
- Христо Стоичков празнува рожден ден в Париж! Кои са звездните му гости, разказва ексклузивно пред NOVA.
- Вандали стреляха по стълб, оставиха цяло село без ток. На живо - заловиха ли ги?
- Как парк в Хасково се оказа частен парцел. Ще се излее ли бетон върху детска площадка?
- Спукан водопровод превърна улица в река и наводни къщи. Румен Бахов ще провери какво се случва с домовете на пострадалите.
- Влизаме в кухнята на ада с шеф Виктор Ангелов.

#### ✓ **Събития в страната на 8 февруари**

*София.*

- От 14.00 часа президентът Румен Радев ще връчи на финалистите в конкурса „Иновативно предприятие на годината“ за 2016, 2017 и 2018 г. марката „Високи постижения в иновациите“.



- От 9.30 часа вицепрезидентът Илияна Йотова ще участва в церемония пред паметника на Стефан Стамболов в София по повод 165 години от рождението му. В 10.00 часа, в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ вицепрезидентът ще бъде удостоена с почетния знак „Стефан Стамболов“ - за личен принос към българската държавност. В 19.00 часа, на официален прием в „София Ивент център“ Илияна Йотова ще отправи приветствие по случай 30 години от създаването на КТ „Подкрепа“.
- От 09.00 часа ще започне редовното заседание на Народното събрание.
- От 10.30 часа председателят на парламента Цвета Караянчева ще открие изложбата „140 години от Учредителното събрание и приемането на Търновската конституция“, което ще бъде представена в Народното събрание.
- От 9.00 часа в сградата на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП) (бул. „Цариградско шосе“ № 133 А) ще се проведе работно съвещание с представители на структурите, ангажирани с противодействието на контрабандата на горива.
- От 9.00 часа на тенискортовете на Тенис клуб „Проспорт“ (в двора на НСА, Студентски град) Българската федерация по тенис съвместно с Национална спортна академия „Васил Левски“ организират практически семинар на тема „Високоинтензивна кондиционна тренировка при 12- годишните състезатели по тенис“.
- От 10.00 часа на бул. "Черни връх" след кръстовището с бул. "България" - при моста на влюбените зам.-кметът на София Дончо Барбалов ще провери работата по изграждането на ново тролейбусно трасе.
- От 10.00 часа в зала „България“ ще започне X-тият юбилеен конгрес на Конфедерация на труда „Подкрепа“, който съвпада с 30-годишнината от създаването на синдиката. Конгресът ще бъде тържествено открит от президента на КТ „Подкрепа“ Димитър Манолов и от почетния президент д-р Константин Тренчев. Президентът Румен Радев също ще приветства делегатите на конгреса.
- От 10.00 часа в зала „Опера“ на хотел „ИнтерКонтинентал“ (Бивш „Радисън“) ще се проведе конференция на тема „Обединеният консерватизъм“, организирана от Групата на Алианса на Европейските консерватори и реформисти (ЕКР) в Европейския парламент и члена на ЕКР на Николай Бареков.
- От 10.30 часа в Централния офис на Камарата на строителите в България, ул. „Михаил Тенев“ № 6, ет. 1, КСБ и Българското общество по строително право организират Кръгла маса на тема „Международни стратегии за високи постижения в строителството“ с участието на проф. Дейвид Моузи, директор на Центъра за строително право в King's College London.
- От 11.00 часа в Пресклуб България ще се проведе пресконференция на Клуба по художествена гимнастика „Олимпия 74“ по повод III-ия Международен турнир по художествена гимнастика за купа „Олимпия 74“, който ще се проведе на между 15 и 17 февруари в спортна зала „Христо Ботев“.
- От 11.00 часа в църквата „Св. Седмочисленици“ ще се състои опелото на Тодор Кавалджиев, вицепрезидент в периода 1997-2002 година.
- От 11.00 часа в Клуба на авиацията на Терминал 1 на Летище „София“ ще се проведе специално издание на „Училище за авиация“, посветено на 50- годишнината на Държавно предприятие „Ръководство на въздушното движение“.
- От 11.00 часа в Националния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференция на тема „От хъба „Балкан“ към транзитен газопровод“. Участие в нея ще вземат проф. д.н. Нина Дюлгерова - преподавател във ВСУ „Черноризец Храбър“ и ЮЗУ „Неофит Рилски“ и д-р Пламен Димитров - Българско геополитическо дружество.
- От 11.00 часа в зала "Проф. Марин Дринов" (Големия салон) на БАН ще се проведе Отворена среща за представяне на Националната научна програма „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“ (Е+).
- От 13.00 часа в хотел „Хилтън София“ в рамките на Европейската среща на президентите на Международната младежка камара ще се проведе панелна дискусия на тема „Youth for Europe: But is Europe Still Relevant to Them?“.

\*\*\*

#### *Благоевград.*

- От 10.30 часа в Регионален исторически музей - Благоевград ще започне вторият ден от кръгла маса с експерти от различни институции, свързани със социализирането и развитието като атрактивна туристическа дестинация на обект 2, находящ се на трасе на АМ Струма, ЛОТ 3.1 в землището на с. Зелен дол и с. Покровник.

\*\*\*

#### *Варна.*

- От 14.00 до 16.00 часа в офиса на ПП ГЕРБ - Варна на ул. „Георги Бенковски“ №1 общинският съветник Надя Георгиева ще приема граждани.

\*\*\*

#### *Видин.*

- От 13.00 часа в Регионалния пресклуб на БТА евродепутатът от Групата на прогресивния алианс на социалисти и демократи в Европейския парламент Момчил Неков ще даде пресконференция.

\*\*\*

#### *Враца.*

- От 10.00 часа в Заседателната зала на Областна администрация - Враца ще се проведе заседание на Постоянната комисия по заетост към Областния съвет за развитие на област Враца.

\*\*\*

#### *Пазарджик.*

- От 11.50 часа в зала "Европа" на Гимназия „Иван Аксаков“ най-младият евродепутат в настоящия Европейски парламент Андрей Новаков ще бъде първият гост-лектор в „Коридорът е Европа“ за 2019 година.

\*\*\*

Хасково.

- От 14.00 часа в зала "Марица" на Областна администрация Хасково областният управител Станислав Дечев организира работна среща на тема: „Как би изглеждал един ден извън ЕС“. Инициативата е подкрепена от депутата от ГЕРБ/ЕНП Ева Майдел, която лично ще участва в дискусиата.

[Money.bg](http://Money.bg)

#### ✓ Продажбите на дизелови коли падат в целия ЕС, освен в България и Естония

През 2018 година продажбата на автомобили с дизелови двигатели намаляват в целия Европейския съюз, освен в две държави - България и Естония, показват данните на Европейската асоциация на автомобилните производители.

У нас през цялата минала година са продадени 19 707 дизелови коли, повишение от едва 0,3 процента. В Естония ръстът е 2,2 процента. В същото време в цяла Европа на отделните пазари продажбите спадат с до 30 процента. А за целия Европейски съюз спадът е 18,3 процента на годишна база.

В същото време продажбите на бензинови автомобили растат с 12,8 процента за целия блок. И намаляват само в една държава - Дания - с 2 процента.

В България са продадени 18 795 нови автомобили с бензинови двигатели, ръст от 15,6 процента на годишна база. Нужно е повишение от едва 4,85 процента, за да изправи бензинът дизела и на българския пазар.

В целия ЕС продажбите им растат с 0,8 процента, а на дизеловите падат с 23,6 процента. Така бензинът вече има пазарен дял от 56,7 процента, дизелът - 35,9 процента, а електромобилите - 2 процента.

Продажбите на електромобили се покачват със значителните 185,3 процента в България през 2018 г., като достигат 194 броя, един от най-големите ръстове в Европа. Общо за ЕС продажбите растат с 53,2 процента до 150 003, а само през четвъртото тримесечие на предходната година се увеличават с 88,7 процента.

292 пък са продадените автомобили с алтернативно гориво - газ или метан - в България. Най-големият пазар остава Италия с почти 162 хил.

#### ✓ Европейската комисия намали прогнозата си за българската икономика

Европейската комисия намали прогнозата си за растеж на българската икономика през 2019 година с 0,1 процентни пункта. В зимната си прогноза, публикувана вчера, Брюксел смята, че брутният вътрешен продукт на страната ни ще нарасне с 3,6 процента през тази и следващата година.

През октомври м.г. Министерство на финансите прогнозира 3,7 процента при по-рано прогнозирани 3,8 процента.

Реалният ръст на брутният вътрешен продукт на България забави темп през 2018 година и икономиката нарасна с 3,2 процента по предварителни данни (3,1 процента според НСИ - бел. ред.), в сравнение с 3,8 процента през 2017 година. Основната причина се крие в забавянето на износа към големите партньори на страната - Европейския съюз и Турция.

Тенденциите на вътрешния пазар обаче са по-оптимистични, посочват от Брюксел. Увеличението на заплатите продължи да движи потреблението, а ръстът в използваните средства от ЕС подкрепи инвестиционната дейност.

Изследвания сочат към увеличени поръчки и производство, което подсказва, че ръстът на БВП ще се възстанови през следващите тримесечие.

През 2018 г. основен двигател на повишението бе вътрешното търсене, като се очаква това да се запази без промяна и през следващите две години. Затягането на пазара на труда и увеличението на заплатите в бюджетния сектор ще повиши вътрешното потребление през настоящата година.

Частните и публични инвестиции също най-вероятно ще останат силни, благодарение на еврофондовете и ниските лихви, казват от ЕС.

През 2018 г. инфлацията достигна 2,6 процента, като се очаква през 2019 година да забави темп до 2 процента. През 2020 г. тя ще бъде 1,8 процента.

#### Европейския съюз

След върховете стойности през 2017 г., забавянето в темпото на икономиката на ЕС се очаква да продължи през 2019 г. с ръст от 1,5 %. Това забавяне следва да бъде по-силно от есенната прогноза, особено в еврозоната, поради несигурността в световната търговия и някои вътрешни фактори в най-големите икономики от ЕС.

"Основните икономически показатели на Европа продължават да са солидни и постоянно получаваме добри новини, по-специално в областта на работните места. Очаква се растежът постепенно да се засили през втората половина на тази година и през 2020 г", казва Пиер Московиси, комисар по икономическите и финансови въпроси.

През втората половина на миналата година икономическата активност намаля, тъй като растежът на световната търговия се забави, несигурността засегна доверието, а резултатите в някои държави членки бяха засегнати неблагоприятно от временни вътрешни фактори, като смущения в производството на автомобили, социално напрежение и несигурност, свързана с фискалната политика.

В резултат на това растежът на брутният вътрешен продукт както в еврозоната, така и в ЕС, намаля на 1,9 % през 2018 г. спрямо 2,4 % през 2017 г. (есенната прогноза — 2,1 % за ЕС-28 и еврозоната).

Икономическата динамика от началото на тази година бе ниска, но основните фактори останаха стабилни. Икономическият растеж ще продължи, макар и по-умерено. Европейската икономика ще продължи да се възползва от подобрени условия на пазара на труда, благоприятни условия за финансиране и леко експанзионистична фискална позиция. Понастоящем БВП на еврозоната се очаква да нарасне с 1,3 % през 2019 г. и с 1,6 % през 2020 г. (есенната прогноза — 1,9 % през 2019 г.; 1,7 % през 2020 г.). Прогнозата за растежа на БВП на ЕС също бе занижена на 1,5 % през 2019 г. и на 1,7 % през 2020 г. (есенната прогноза — 1,9 % през 2019 г.; 1,8 % през 2020 г.).

#### Инфлация

Инфлацията на потребителските цени в еврозоната намаля към края на 2018 г. поради резкия спад в цените на енергията и по-ниската инфлация на цените на храните. Същинската инфлация, която изключва цените на енергията и на непреработените храни, бе слаба през годината въпреки по-бързия растеж на заплатите. Общата инфлация (ХИПЦ) достигна средно 1,7 % през 2018 г., което е повече от 1,5 % през 2017 г. Поради това, че понастоящем допусканията за цените на петрола за тази и следващата година са по-ниски от тези през есента, инфлацията в еврозоната се очаква да остане умерена на равнище от 1,4 % през 2019 г., преди да се увеличи слабо до 1,5 % през 2020 г. За ЕС прогнозата за инфлацията е средно 1,6 % за тази година, след което се увеличава на 1,8 % през 2020 г.

#### Несигурност

Налице е висока степен на несигурност, свързана с икономическите перспективи, поради което са налице рискове по отношение на прогнозите. Напрежението в областта на търговията, което от известно време насам влияеше отрицателно на нагласите, намаля донякъде, но все още предизвиква загриженост. Китайската икономика може да се забави по-рязко от очакваното, а световните финансови пазари и много от бързо развиващите пазари са податливи на резки промени в глобалното усещане за риск и очакванията за растежа. За ЕС процесът "Брекзит" продължава да бъде източник на несигурност.

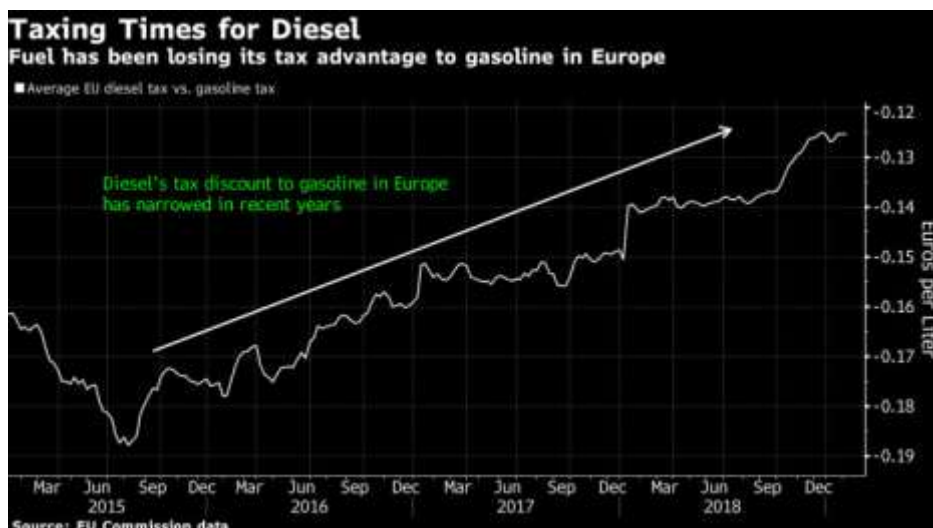
#### ✓ Акцизът върху дизела в Европа расте

Ето още една причина да не купувате автомобил с дизелов двигател, както и защо потреблението на горивото на Стария континент ще намалява: данъците.

В продължение на десетилетия правителствата в Европейския съюз налагаха по-нисък акция на дизела спрямо бензина, но това предимство бързо изчезва на фона на желанието за по-чист въздух. Промяната подчертава ясно новите нагласи срещу горивото, което бе предпочитано на континента, пише Bloomberg.

"Очакваме акцизът върху дизела да продължи да расте в Европа", казва Марк Уилямс, анализатор в Wood Mackenzie. "По-големите пазари вървят в тази посока и акцизът върху дизела расте по-бързо, отколкото този върху бензина".

В рамките на ЕС разликата между двата акциза намалява с една трета от 2015 г. насам до 12,5 евроцента за литър, според изчисления на изданието. Общо за целия съюз бензинът е по-скъп от дизела с едва 3 цента на литър, най-ниската разлика от 2008 г.



В България средната цена на литър А-95 е с 20 стотинки по-ниска от тази на дизеловото гориво, макар акцизът върху дизела да е по-нисък. Върху литър дизел се плаща 65 ст., а при бензина - 71 ст. равнеството към момента не е изявило намерение да повишава акцизите и те са на най-ниското позволено от ЕС ниво.

Но в рамките на последната година акцизите върху дизела в страни като Белгия, Франция, Литва, Полша и Португалия са се покачили.

От 70-те години на миналия век акцизът върху бензина е по-висок в Европа, по данни на Fuels Europe, която представлява рафинериите на континента. Причината бе опит за подкрепа на бизнеса и заради по-голямата ефективност на дизеловите двигатели, като се смяташе, че те са по-малко вредни за природата.

Но настроенията се промениха значително, особено след Dieselgate. Някои правителства, включително Германия, започнаха да призовават за намаляване на покупките на автомобили с дизелови двигатели.

За разликата в цената на двете горива на бензиностанциите помага и пазарът, като дизелът леко поскъпна, а бензинът поевтиня заради излишък.

#### ✓ Индонезия с най-голям икономически растеж от 10 година насам

През миналата година икономиката на Индонезия е нараснала с 5,17%, като по този начин страната отчита най-високите темпове на подем от 2008 година насам. Това показват данните на националната статистика на азиатската държава.

За първото тримесечие на м.г. растежът на brutния вътрешен продукт е бил 5,06%, през второто тримесечие - 5,27%, за третото - 5,17%, а през четвъртото тримесечие БВП на страната се е повишил с 5,18% на годишна база.

Въпреки че през периода октомври - декември е било отбелязано понижение на икономиката с 1,69% в сравнение с предходните три месеца. При това практически потребителските разходи не са се променили, но експортът е спаднал с 2,2%, а държавните разходи са скочили с почти на 38%.

Годишните темпове на нарастване на индонезийския БВП са от порядъка на 5% от 2016 година, отбелязва Bloomberg. За текущата 2019-а година правителството в Джакарта прогнозира повишаване на темповете на икономически растеж до 5,3%. В същото време Централната банка на Индонезия предвижда увеличаване на brutния вътрешен продукт на страната в диапазона 5 - 5,4%.

#### **✓ Бивш шеф на Фед: Лихвите може пак да се намалят, ако глобалният растеж се забави**

Следващата стъпка на Федералния резерв може да бъде намаляване на лихвените проценти, ако отслабването на растежа по целия свят започне да засяга икономиката на САЩ.

Това заяви бившият ръководител на американската централна банка Джанет Йелън в интервю за CNBC.

"Разбира се, това е възможно. Ако глобалният растеж наистина отслабне и това се разпространи в САЩ, където финансовите условия се затягат и виждаме отслабване на американската икономика, то със сигурност е възможно следващата стъпка да бъде намаление на ставките. Но и двете опции са възможни", каза Йелън.

"Данните от Китай в последно време са слаби, европейските данни също се оказаха по-слаби от очакваното", посочи бившият председател на Фед.

Тя нарече "забавянето на глобалния растеж" най-голямата заплаха за американската икономика.

"Засега икономическите данни в САЩ са добри и стабилни. Както знаете, имаме най-ниската безработица за последните 50 години, стабилни нива на заетост, ниска инфлация, отбеляза още Йелън. Въпреки че отдавна очаквахме растеж да се забави през 2019 г. в сравнение с растеж от миналата година, който вероятно ще бъде около 3% или повече."

След заседанието на 18-19 декември Федералният резерв повиши лихвения процент на федералното финансиране с 25 базисни пункта до 2,25-2,50%. Членовете на централната банка на САЩ прогнозираха повишение на цените през 2019 година.

Според Йелън, ако е била попитана за прогноза през декември, тя вероятно щяла посочи две повишения през тази година, въпреки по-голямата несигурност за икономическите перспективи.

На заседанието през януари ръководството на Федералния резерв запази лихвените проценти на същото ниво, обявявайки вероятна пауза във втвърдяването на по-нататъшната си парична политика.